

Raport roczny za 2014 rok (działalność gwarantowana przez Skarb Państwa)

Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych
Spółka Akcyjna

Podstawy prawne

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku poz. 489) powierzyła Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych Spółka Akcyjna prowadzenie w imieniu własnym gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych. Ponadto, w art. 5a tej ustawy wskazano, iż ustawa budżetowa będzie określała co roku limit, którego nie mogą przekroczyć łączne zobowiązania Korporacji z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych, a także przewidywane na dany rok wypłaty ze środków budżetu państwa z tytułu poręczeń kredytów wraz z odsetkami zaciągniętych przez Korporację lub pożyczek udzielanych Korporacji z budżetu państwa.

Ubezpieczenia eksportowe, o których mowa w powyższej ustawie, obejmują: ubezpieczenie kontraktów eksportowych, ubezpieczenie kredytów eksportowych, ubezpieczenie kosztów poszukiwania zagranicznych rynków zbytu, ubezpieczenie inwestycji bezpośrednich za granicą oraz ubezpieczenie umów sprzedaży towarów wysyłanych i usług realizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zawartych przez przedsiębiorców zależnych (przedsiębiorców niemających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i których współnikami, akcjonariuszami, udziałowcami, założycielami, współwłaścicielami lub właścicielami są przedsiębiorcy mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadający bezpośrednio więcej niż 50% udziałów albo akcji u tych przedsiębiorców zależnych). Ubezpieczenia eksportowe mogą być realizowane w formie ubezpieczenia bezpośredniego, ubezpieczenia pośredniego (reasekuracji) lub udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej.

Z ubezpieczeń eksportowych mogą korzystać przedsiębiorcy, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium RP, dokonujący eksportu krajowych produktów i usług, dokonujący inwestycji bezpośrednich za granicą lub poszukujący zagranicznych rynków zbytu, jednostki finansujące kontrakty eksportowe realizowane przez wyżej wymienionych przedsiębiorców, a także przedsiębiorcy zależni w zakresie, w jakim ubezpieczenie eksportowe będzie dotyczyć towarów i usług, które stanowiły towary lub usługi krajowe.

W dniu 7 listopada 2014 roku uchwalona została przez Sejm ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej. Powyższa ustawa znowelizowała m.in. ustawę z dnia 7 lipca 1994 roku o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych. Nowelizacja dotyczy kwestii uznawania za krajowe eksportowanych produktów i usług.

Przepisy zmieniające ustawę z dnia 7 lipca 1994 roku o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych weszły w życie z dniem 1 stycznia 2015 roku.

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych w dniu 19 grudnia 2014 roku wydane zostało również rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie maksymalnego procentowego udziału składników pochodzenia zagranicznego w przychodzie netto z realizacji kontraktu eksportowego oraz rodzaju dowodów, na podstawie których ustala się pochodzenia produktu lub usługi. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2015 roku.

Wyniki

Gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat

W okresie od lipca 2013 roku do sierpnia 2014 roku miała miejsce wymiana portfela ubezpieczeń kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat, wynikająca z wejścia w życie nowych Ogólnych warunków ubezpieczenia zatwierdzonych decyzją Ministra Finansów z dnia 18.07.2013 roku.

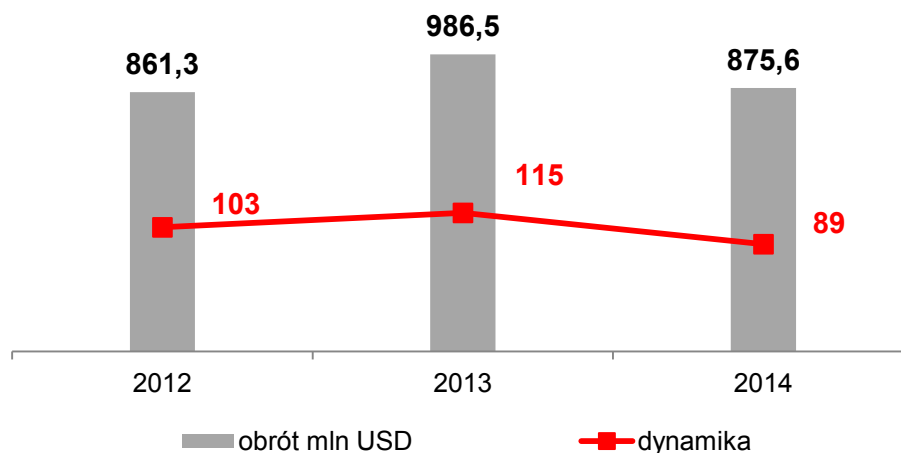
W 2014 roku podpisano 651 nowych umów ubezpieczenia (w tym 650 polis obrotowych oraz 1 polisę indywidualną), o 94,3% więcej niż w roku 2013. Wzrost wynikał z procesu wymiany dotychczasowego portfela ubezpieczeń i zawierania polis na podstawie nowych ogólnych warunków (w 2014 roku zawarto w tym zakresie 507 nowych polis w porównaniu do 144 w roku 2013).

W okresie sprawozdawczym odnowiono także 254 polisy zawarte w latach ubiegłych. W porównaniu do 2013 roku liczba polis odnowionych w 2014 roku spadła o 61,4%. Na 31.12.2014 roku czynne były 833 polisy, o 9,7% mniej niż w roku 2013.

W 2014 roku ubezpieczono obrót w wysokości 875.555.055,16 USD (510.177.274,18 USD w ramach nowych umów ubezpieczenia oraz 365.377.780,98 USD w ramach umów kontynuowanych z lat ubiegłych), tj. o 11,2% mniej niż w roku 2013.

Ubezpieczony obrót

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych w kredycie poniżej 2 lat)

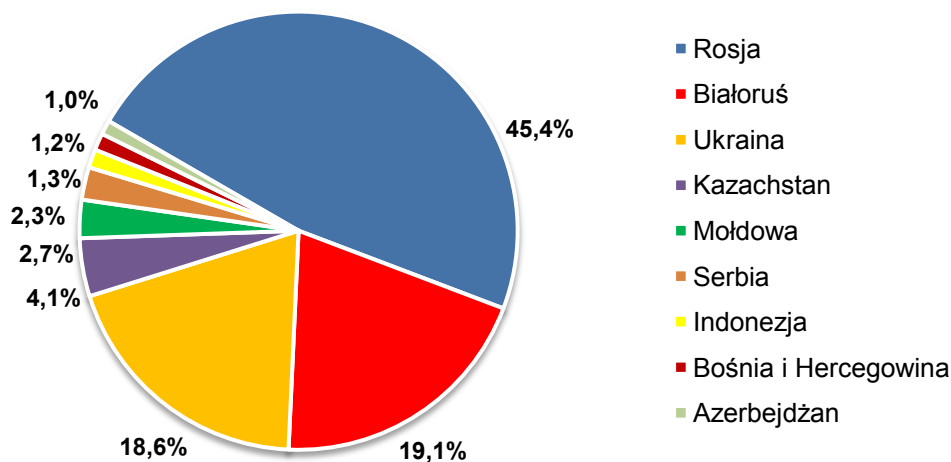

W strukturze geograficznej ubezpieczeń, podobnie jak w roku 2013, dominowały należności od kontrahentów z Rosji i w 2014 roku wyniosły one 397,30 mln USD (45,4% udział) wobec 369,53 mln USD w roku poprzednim (37,5%). Wartość ubezpieczonych obrotów na rynek rosyjski wzrosła rok do roku o 7,5%. Udział ubezpieczonych przez KUKE S.A. należności na rynek białoruski, plasujący się na kolejnej pozycji w strukturze ubezpieczonych obrotów krótkoterminowych, wzrósł z 17,6% w 2013 roku do 19,1% w 2014 roku, przy jednoczesnym spadku ich wartości odpowiednio z 173,28 mln USD do 167,11 mln USD. Najwyższy w ujęciu kwotowym roczny spadek wolumenu ubezpieczonych obrotów dotyczył rynku ukraińskiego (z 298,31 mln USD w 2013 roku do 163,08 mln USD w 2014 roku), przy spadku ich udziału z 30,2% (2013 r.) do 18,6% (2014 r.).

Wolumen ubezpieczonych obrotów do krajów WNP wyniósł łącznie 809,71 mln USD, co stanowiło 92,5% udział w ramach ubezpieczeń kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat (w porównaniu do 934,70 mln USD, tj. 94,7% obrotów w roku 2013).

Struktura geograficzna ubezpieczonego obrotu

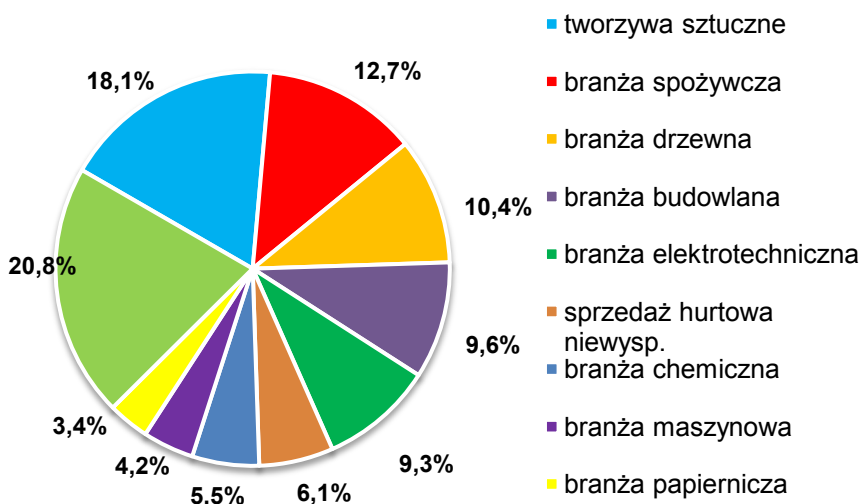
(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

W strukturze branżowej ubezpieczonego obrotu w 2014 r. obrotu największy udział miały branże tworzyw sztucznych (18,1% udział) oraz spożywcza (12,7% udział).

Struktura branżowa ubezpieczonego obrotu

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie poniżej 2 lat)

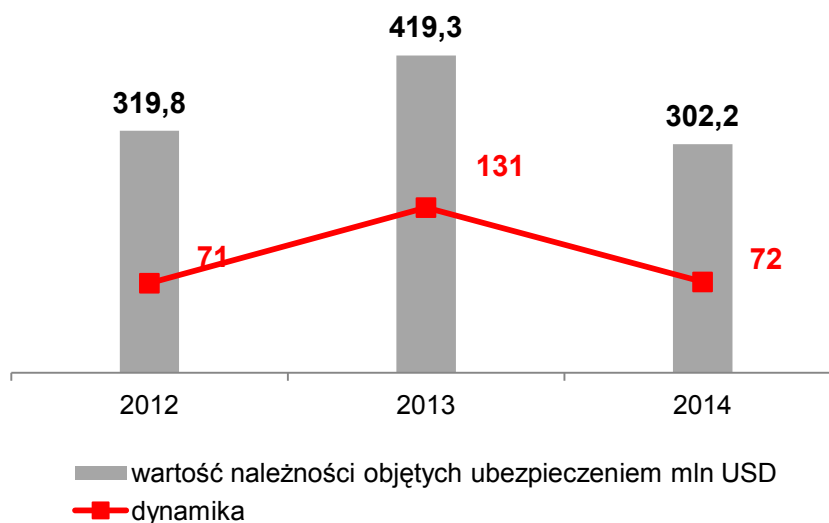

Gwarantowane przez Skarb Państwa ubezpieczenia kontraktów eksportowych oraz kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat

Łączna wartość udzielonej w okresie sprawozdawczym ochrony ubezpieczeniowej z tytułu kontraktów i kredytów eksportowych o okresie spłaty 2 i więcej lat wyniosła 302.203.861,42 USD, co w porównaniu z rokiem 2013 oznaczało spadek o 27,9%.

Wartość umów ubezpieczenia

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych w kredycie 2 i więcej lat)

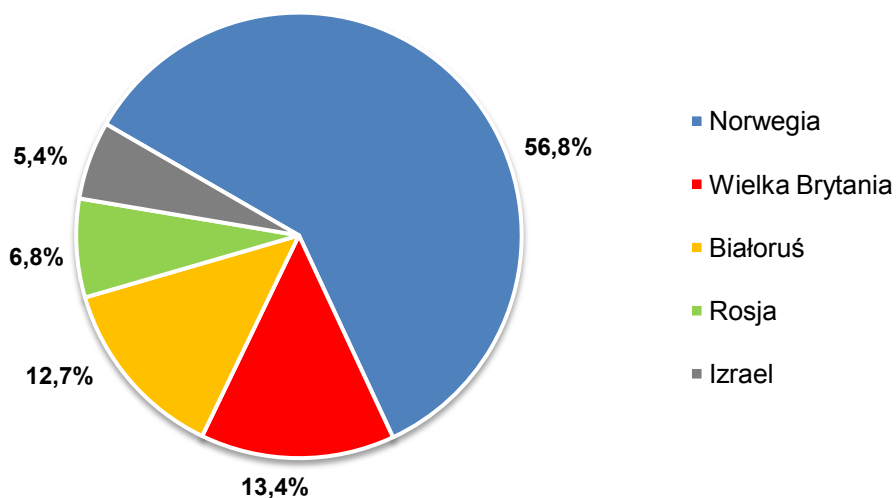

Struktura geograficzna zawartych w 2014 roku umów ubezpieczenia została zdominowana przez Norwegię (56,8%), Wielką Brytanię (13,4%) i Białoruś (12,7%). Ubezpieczone w 2014 r. obroty skoncentrowały się na 7 rynkach.

Struktura geograficzna umów ubezpieczenia

wg wartości

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat)

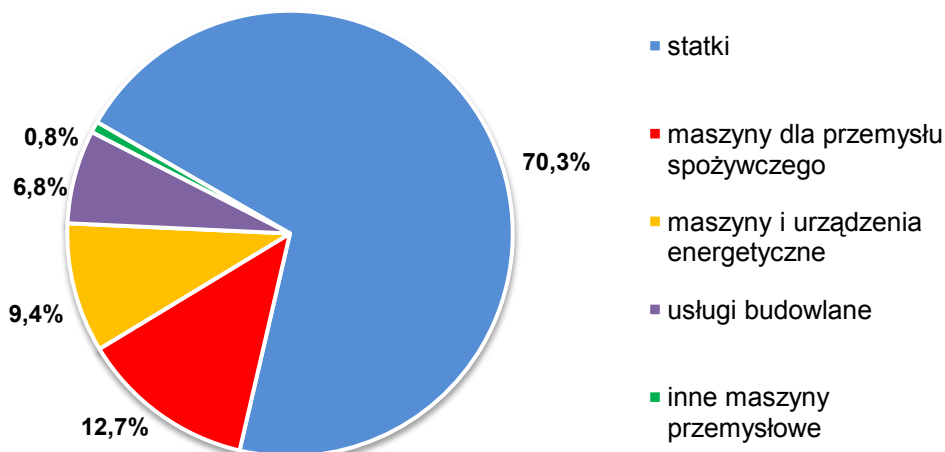

W strukturze branżowej zawartych w 2014 roku umów ubezpieczenia dominowała branża stoczniowa (70,3%) i maszyn dla przemysłu spożywczego (12,7%).

Struktura branżowa zawartych umów ubezpieczenia

wg wartości

(ubezpieczenia kontraktów eksportowych realizowanych w kredycie 2 i więcej lat)

Według stanu na 31.12.2014 roku czynne były 92 umowy ubezpieczenia.

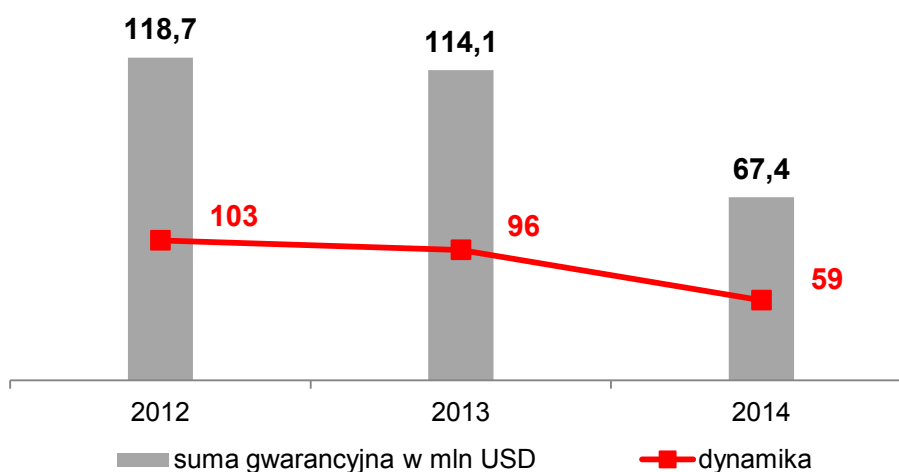
Wartość zobowiązań z tytułu czynnych umów ubezpieczenia według stanu na 31.12.2014 roku wynosiła 5.507,92 mln zł i spadła o 6,8% w porównaniu do stanu zobowiązań na 31.12.2013 roku. Zobowiązania wynikające ze 104 czynnych umów ubezpieczenia wynosiły na koniec 2013 roku 5.911,36 mln zł.

W strukturze geograficznej zobowiązań dominowały: Rosja z 27,6% udziałem, Białoruś z 12,9% udziałem, Holandia z 12,9% udziałem, Norwegia z 12,1% udziałem oraz Dania z 10,1% udziałem.

Gwarantowane przez Skarb Państwa gwarancje ubezpieczeniowe

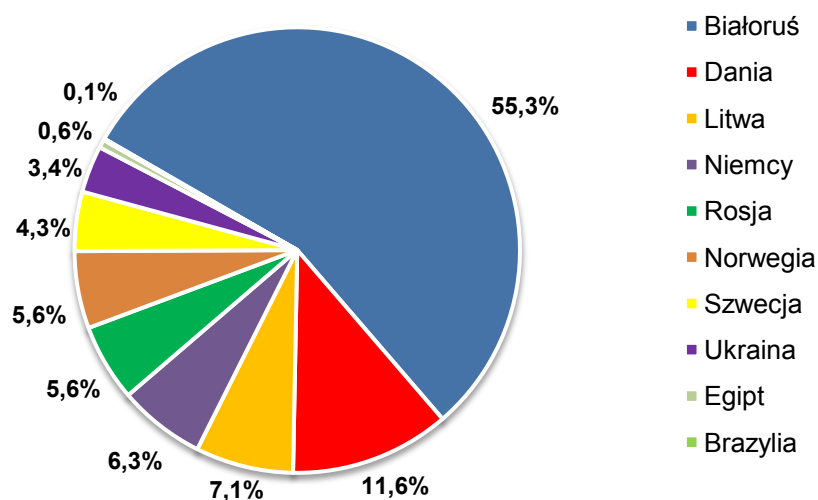
W 2014 roku KUKE S.A. udzieliła 196 gwarantowanych przez Skarb Państwa gwarancji ubezpieczeniowych na łączną kwotę 67.382.184,52 USD, w tym 14 gwarancje kontraktowe o wartości 23.583.590,07 USD oraz 182 gwarancje ubezpieczeniowe zapłaty należności związane z akredytywami o wartości 43.798.594,45 USD.

Suma gwarancyjna
(gwarancje ubezpieczeniowe)

W strukturze geograficznej wystawionych gwarancji dominowała Białoruś zarówno pod względem wartości (55,34%) jak i liczby (68,37%) udzielonych w tym okresie gwarancji.

Struktura geograficzna udzielonych gwarancji
wg wartości
(gwarancje ubezpieczeniowe)

Wartość zobowiązań z tytułu czynnych gwarancji ubezpieczeniowych według stanu na 31.12.2014 roku wynosiła 281,38 mln zł.

Działalność międzynarodowa

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)

W 2014 roku Korporacja uczestniczyła, jako instytucja współpracująca z Ministerstwem Finansów, w pracach związanych z kontynuowaniem modyfikacji tekstu *Konsensusu OECD* w ramach Grupy Uczestników Porozumienia w sprawie Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych. Od początku roku agencje kredytów eksportowych mogły udzielać wsparcia w oparciu o zasady nowego *Porozumienia Sektorowego w sprawie kredytów eksportowych przeznaczonych na infrastrukturę kolejową (RSU)*. Nowe warunki finansowania mają zastosowanie w przypadku eksportu związanego z transportem szynowym, obejmującym np. systemy sterowania ruchem kolejowym, elektryfikacje, tory, tabor oraz związanymi z nimi pracami budowlanymi.

W lipcu 2014 roku regulacjami *Porozumienia Sektorowego w zakresie kredytów eksportowych przeznaczonych na projekty łagodzące zmiany klimatyczne, energii odnawialnej oraz projekty wodne (CCSU)* objęto projekty adaptacyjne (sprzyjające przystosowaniu do zmian klimatu). Kontynuowano także negocjacje nt. ustanowienia korzystniejszych warunków (CCSU) dla tzw. inteligentnych sieci (*smart grid*). Uczestnicy Porozumienia zdecydowali również o przedłużeniu warunków dla projektów typu *project finance* do końca 2015 roku.

Grupa Ekspertów Technicznych (TEP) Uczestników Porozumienia skoncentrowała się na określeniu wytycznych dotyczących stosowania rynkowych punktów odniesienia dla dłużników z państw klasy 0 oraz państw aktualnie nieklasyfikowanych (tzw. *market benchmarks*) wymienionych w zasadach regulujących wysokość stawek minimalnych OECD (*Pakiet Malzkuhn-Drysdale*).

Unia Europejska

W obliczu utrzymującej się niepewnej sytuacji na prywatnym rynku ubezpieczeń (braku wystarczającej zdolności do pokrycia ekonomicznie uzasadnionego ryzyka) oraz w celu zapewnienia europejskim eksporterom dostępu do ubezpieczeń oferowanych przez oficjalne agencje kredytów eksportowych przedłużono decyzję o wyłączeniu Grecji z listy krajów ryzyka rynkowego do końca 2014 roku zawartej w *Komunikacie Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 TFUE do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych na lata 2013-2018*.

*Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1233/2011 w sprawie zastosowania niektórych wytycznych w dziedzinie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz uchylające decyzje Rady 2001/76/WE i 2001/77/WE jest aktem prawnym implementującym Konsensus OECD do unijnego *acquis communautaire* oraz nakłada na państwa członkowskie obowiązek sprawozdawczy z działalności w zakresie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych. Wypełniając powyższe zobowiązanie państwa członkowskie, po raz kolejny, przekazały Komisji Europejskiej stosowne informacje odnośnie ubezpieczeń o okresie spłaty 2 i więcej lat. Na tej podstawie Komisja Europejska przygotowała roczny raport do Parlamentu Europejskiego dotyczący ww. działalności, zawierający m.in. ocenę zgodności prowadzonych przez agencje działań z celami i zobowiązaniami Unii Europejskiej wyznaczonymi w Traktacie o Unii Europejskiej.*

W związku z sytuacją na wschodniej Ukrainie, Unia Europejska, nałożyła i wdrożyła środki ograniczające: przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją na Ukrainie, w związku z działaniami podważającymi integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażającymi, w odpowiedzi na bezprawne przyłączenie Krymu i Sewastopola oraz w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie. Grupa CWG skoncentrowała się głównie na kwestiach związanych z implementacją *Rozporządzenia Rady Unii Europejskiej nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 roku dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie*, które wprost określa katalog towarów i instytucji objętych zakazem udzielania kredytów i gwarancji eksportowych.

Unia Berneńska i Klub Praski / współpraca bilateralna

W roku 2014 Korporacja kontynuowała udział w pracach Unii Berneńskiej, których celem nadrzędnym było wzmacnianie działań prywatnych i publicznych agencji w zakresie wspierania narodowego eksportu i globalnej gospodarki.

Podczas dorocznych spotkań w maju i październiku 2014 roku tradycyjnie dokonano podsumowania wsparcia handlu i inwestycji w zmiennym otoczeniu gospodarczym przez firmy - członków Unii Berneńskiej. Dużo miejsca poświęcono sytuacji konfliktu politycznego na Wschodzie Europy oraz podjęto próby analizy ich wpływu na relacje w handlu międzynarodowym.

Po raz pierwszy w historii istnienia organizacji, z okazji 80 rocznicy powstania Unii Berneńskiej, Generalne Spotkanie październikowe odbyło się przy udziale członków zrzeszenia partnerskiego Klubu Praskiego. Obliczono, iż 76 instytucji wsparcia handlu międzynarodowego, stowarzyszonych w Unii Berneńskiej i Klubie Praskim objęły ochroną, umożliwiły bądź udzieliły finansowania dla 11% światowego handlu. Opublikowano również dane, iż w I połowie 2014 roku członkowie Unii

Berneńskiej ubezpieczyli inwestycje zagraniczne na łączną kwotę 50 mld USD i objęli ochroną transakcje średnio i długoterminowe o wartości 74 mld USD. Poziom wsparcia udzielony transakcjom eksportowym o charakterze krótkoterminowym przekroczył 1,64 bln USD.

W lutym 2014 roku Korporacja podpisała umowę reasekuracyjną z BELEXIMGARANT z Białorusi, która umożliwi wzajemne reasekurowanie ryzyk eksportowych w transakcjach polskich i białoruskich przedsiębiorstw, wspierając tym samym ich ekspansję na zagraniczne rynki.

Natomiast w maju 2014 roku, podczas wiosennego spotkania Unii Berneńskiej podpisano umowę o wzajemnej reasekuracji z agencją EKN ze Szwecji, która pozwoli na reasekurowanie kredytów finansujących polskie dostawy w ramach większych projektów eksportowych ubezpieczanych przez EKN. Podpisana umowa funkcjonuje na zasadzie wzajemności - umożliwia więc ubezpieczenie przez KUKE S.A. w ramach gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych części dostaw ze Szwecji realizowanych w ramach projektów międzynarodowych. Była to już 13 umowa tego typu podpisana przez KUKE S.A.

W ubiegłym roku podjęto negocjacje w zakresie podpisania umowy o wzajemnej reasekuracji z EXIMBANK SR ze Słowacji, która umożliwi, podobnie jak w przypadku umowy z EKN, ubezpieczenie części dostaw polskich uplasowanych w międzynarodowych transakcjach eksportowych.